

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 13. septembrī
(OR. en)

12351/22

JAI 1164
VISA 144
MIGR 252
COEST 646

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 13. septembris

Saņēmējs: Padomes Ģenerālsekretariāts

K-jas dok. Nr.: C(2022) 6596 final

Temats: KOMISIJAS PAZIŅOJUMS,
kurā sniedz pamatnostādnes par vispārējiem vīzu izsniegšanas
noteikumiem attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem no Krievijas,
balstoties uz Padomes 2022. gada 9. septembra Lēmumu
(ES) 2022/1500 par Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Krievijas
Federāciju par vīzu atvieglinātu izsniegšanu Eiropas Savienības un
Krievijas Federācijas pilsoņiem piemērošanas pilnīgu apturēšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2022) 6596 *final*.

Pielikumā: C(2022) 6596 *final*

Briselē, 9.9.2022.
C(2022) 6596 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS,

kurā sniedz pamatnostādnes par vispārējiem vīzu izsniegšanas noteikumiem attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem no Krievijas, balstoties uz Padomes 2022. gada 9. septembra Lēmumu (ES) 2022/1500 par Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Krievijas Federāciju par vīzu atvieglinātu izsniegšanu Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas pilsoņiem piemērošanas pilnīgu apturēšanu

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS,

kurā sniedz pamatnostādnes par vispārējiem vīzu izsniegšanas noteikumiem attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem no Krievijas, balstoties uz Padomes 2022. gada 9. septembra Lēmumu (ES) 2022/1500 par Nolīguma starp Eiropas Kopien un Krievijas Federāciju par vīzu atvieglinātu izsniegšanu Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas pilsoņiem piemērošanas pilnīgu apturēšanu

1. Padome 2022. gada 9. septembrī pieņēma Lēmumu par Nolīguma starp Eiropas Kopien un Krievijas Federāciju par vīzu atvieglinātu izsniegšanu Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas pilsoņiem (turpmāk "nolīgums") piemērošanas pilnīgu apturēšanu¹. Padomes lēmums stājas spēkā otrajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un paziņošanas Krievijas Federācijai. Šis lēmums aizstāja Padomes Lēmumu (ES) 2022/333.
2. Ar Padomes lēmumu aptur visu nolīguma noteikumu piemērošanu attiecībā uz Krievijas Federācijas pilsoņiem. Vīzu režīma atvieglojumus Krievijas pilsoņiem nepiemēro, kamēr nolīguma apturēšana nav atcelta. Līdz ar to Krievijas valstspiederīgajiem, kas iesniedz pieteikumu īstermiņa vīzas saņemšanai, pēc noklusējuma tiks piemēroti Vīzu kodeksa² vispārīgie noteikumi.
3. Dānijai un Šengenas asociētajām valstīm – Norvēģijai, Islandei, Šveicei un Lihtenšteinai – ir spēkā divpusēji nolīgumi par vīzu atvieglotu izsniegšanu ar Krieviju, kuri atbilst nolīgumam par vīzu atvieglinātu izsniegšanu. Sagaidāms, ka balstoties uz Padomes Lēmumu par vīzu atvieglinātas izsniegšanas nolīguma piemērošanas pilnīgu apturēšanu, Dānija un asociētās valstis apturēs savus divpusējos nolīgumus saskaņā ar to attiecīgajām valsts procedūrām.
4. Turklāt, ņemot vērā ļoti specifisko situāciju, kādā darbojas dalībvalstu konsulāti, un vispārējos neprovocētās un nepamatotās Krievijas Federācijas militārās agresijas pret Ukrainu apstākļus un vajadzību veicināt saskaņotu pieeju vīzas pieteikumu izskatīšanai Krievijā, kā arī kopīgos risinājumus Šengenas zonā, ir lietderīgi un nepieciešami sniegt norādījumus dalībvalstīm par procedūrām un nosacījumiem vīzu izsniegšanai pieteikuma iesniedzējiem no Krievijas. Šīs pamatnostādnes ir būtiskas, lai nodrošinātu saskaņotību, skaidrību un pārredzamību vīzas procedūrā attiecībā uz Krievijas Federācijas pilsoņiem jebkurā konkrētā konsulārā dienesta atrašanās vietā.
5. Neprovocētajai un nepamatotajai Krievijas agresijai pret Ukrainu ir bijusi tālejoša ietekme, cita starpā ir saasinājies risks un apdraudējums drošībai un sabiedriskajai kārtībai Eiropas Savienībā. Dalībvalstu konsulāti, pārbaudot tūrisma apmeklējumu nolūku, saskaras ar lielākām grūtībām nekā gadījumos, kad ceļojuma nolūks ir cits (piemēram, ģimenes apmeklējumi), turklāt ņemot vērā faktu, ka Krievijas iestādes izraidīja daudzu dalībvalstu konsulāros un diplomātiskos darbiniekus, dažas dalībvalstis saskaras ar konsulāro dienestu spēju ievērojamu samazināšanos. Turklāt joprojām pastāv reāls risks, ka personas, kas apgalvo, ka ceļo tūrisma nolūkos, varētu veicināt propagandu, kas atbalsta Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, vai iesaistīties citās graužošās darbībās, kaitējot ES. Tajā pašā laikā ES arī turpmāk ir jāpaliek atvērtai vīzas pieteikuma iesniedzējiem no Krievijas, kas ceļo būtiskos nolūkos, tostarp jo īpaši ES iedzīvotāju ģimenes locekļiem, disidentiem, neatkarīgiem žurnālistiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem. Tādēļ saistībā ar nolīguma par vīzu atvieglinātu izsniegšanu pilnīgu apturēšanu

¹ Nolīgums starp Eiropas Kopien un Krievijas Federāciju par vīzu atvieglinātu izsniegšanu Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas pilsoņiem (OV L 129, 17.5.2007.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

Komisija iesaka dalībvalstīm, izskatot Krievijas valstspiederīgo īstermiņa vīzas pieteikumus, ņemt vērā šādus apsvērumus.

a) Kompetentā dalībvalsts un konsulārā teritoriālā kompetence vīzu pieteikumu izskatīšanā

6. Dalībvalstīm būtu īpaši jā rūpējas, lai nodrošinātu to, ka attiecībā uz katru vīzas pieteikumu tiek pārbaudīti un pareizi piemēroti Vīzu kodeksa 5. un 6. panta noteikumi par kompetenci. Norādes par kompetentās dalībvalsts noteikšanu ir ietverti Vīzu kodeksa I rokasgrāmatas³ II daļas 1. nodaļā. Ja dalībvalsts, kas saņēmusi pieteikumu, nav kompetenta to izskatīt, viss pieteikums un visi apliecināšie dokumenti būtu jāatdod atpakaļ un jāatmaksā vīzas nodeva. Pieteikuma iesniedzējs būtu jānovirza uz kompetentās dalībvalsts konsulātu, lai izvairītos no izdevīgāku vīzas ieguves iespēju meklēšanas dažādos konsulātos.
7. Saskaņā ar Vīzu kodeksa 6. pantu pieteikumi būtu jāizskata tikai kompetentās dalībvalsts konsulātam, kuras jurisdikcijā ir pieteikuma iesniedzēja likumīgā dzīvesvieta. Tāpēc dalībvalstīm nevajadzētu parasti pieņemt vīzu pieteikumus no Krievijas Federācijas pilsoņiem, kas atrodas trešā valstī, piemēram, Serbijā, Turcijā vai Apvienotajos Arābu Emirātos, kurus iesniedz īstermiņa uzturēšanās vai tranzīta nolūkos. Šādi pieteikuma iesniedzēji būtu jānovirza uz to konsulātu, kura kompetencē ir viņu dzīvesvieta, parasti Krievijas Federācijā. Izņēmumus var izdarīt, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 6. panta 2. punktu un Vīzu kodeksa I rokasgrāmatas II daļas 1.8. punktā ietvertajiem norādījumiem, it īpaši grūtību gadījumos un humānu apsvērumu dēļ (piem., ģimenes apmeklējumi radnieka, kurš likumīgi uzturas ES, pēkšņas nopietnas slimības dēļ, disidenti, cilvēktiesību aizstāvji).

b) Pieteikuma iesniegšanas Krievijā procesuālie aspekti pašreizējā situācijā

8. Pēc tam, kad Krievijas iestādes izraidīja daudzu dalībvalstu konsulāros un diplomātiskos darbiniekus, dalībvalstīm ievērojami ir samazinājušās spējas izskatīt īstermiņa vīzas pieteikumus, ko iesnieguši Krievijas valstspiederīgie. Turklāt Krievijas agresijas kara vispārējais konteksts (pastiprināta Krievijas militārā darbība, propaganda, paaugstināts apdraudējums dalībvalstu drošībai un sabiedriskajai kārtībai) rada nepieciešamību nodrošināt stingrāku pārbaudi attiecībā uz Krievijas valstspiederīgajiem vai noteiktām to kategorijām. Šāda situācija varētu radīt vajadzību dalībvalstīm pielāgot savas procedūras, neskarot katra atsevišķa pieteikuma pienācīgas izskatīšanas nodrošināšanu. To varētu sasniegt šādā veidā.

a. Noteikt prioritātes, nosakot pieteikuma iesniegšanas laiku

9. Vīzu kodeksa 9. panta 2. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis var pieprasīt pieteikuma iesniedzējiem lūgt pieteikuma iesniegšanas apmeklējuma laiku. Parasti pieteikuma iesniegšanas apmeklējums notiek divās nedēļās pēc brīža, kad apmeklējums lūgts. Ņemot vērā darbinieku trūkumu lielākajā daļā dalībvalstu konsulātu, dalībvalstīm pašlaik varētu būt ļoti grūti to nodrošināt.

³ Pielikums Komisijas Īstenošanas lēmumam C(2020) 395 (2020. gada 28. janvāris), ar ko groza Komisijas Lēmumu C(2010) 1620 final attiecībā uz rokasgrāmatas par vīzu pieteikumu apstrādi un grozījumiem izsniegtajās vīzās (Vīzu kodeksa I rokasgrāmata) aizstāšanu.

10. Tāpēc Komisija uzskata, ka dalībvalstīm, nosakot pieteikuma iesniegšanas laiku, būtu jāpiešķir zemāka prioritāte tiem pieteikumu iesniedzējiem, kuriem nav būtiska iemesla ceļot.

b. Termins, kurā jāpieņem lēmums par vīzas pieteikumu

11. Ņemot vērā pašreizējo situāciju, ir rūpīgi jāpārbauda visi Krievijas valstspiederīgo pieteikumi. Komisija uzskata, ka dalībvalstīm vajadzības gadījumā būtu pilnībā jāizmanto iespēja laikposmu lēmuma pieņemšanai par vīzas pieteikumu pagarināt līdz 45 dienām saskaņā ar Vīzu kodeksa 23. panta 2. punktu.
12. Komisija arī uzsver, ka termiņa pagarināšana lēmuma pieņemšanai par pieteikumiem attiecībā uz noteiktām pieteikuma iesniedzēju kategorijām, t. i., personām, kurām nav būtiska iemesla ceļot, – it īpaši tām, kas iesniedz vīzas pieteikumu tūrisma nolūkā, vai tām, kuru ceļojums nav steidzams, – ļautu arī īsākā termiņā pieņemt lēmumus attiecībā uz to personu pieteikumiem, kuras vēlas ceļot būtiskā nolūkā vai kuras var atsaukties uz pamatotu ārkārtas gadījumu, kā tas prasīts Vīzu kodeksa 23. panta 2.a punktā, tostarp humānu apsvērumu dēļ.

c. Pieprasīt papildu apliecinājošos dokumentus vai ierobežot to dokumentu veidu, kuri tiek pieņemti kā apliecināšie dokumenti vīzas pieteikuma vajadzībām

13. Neatkarīgi no to apliecinājošo dokumentu saskaņotā saraksta, kādi pieteikuma iesniedzējiem jāiesniedz Krievijā (Komisijas 2016. gada 6. jūnija īstenošanas lēmums [C(2016) 3347 final]), un gaidot šā saraksta iespējamus grozījumus, pašreizējā situācijā būtu pamatoti, ka dalībvalstu konsulāti, izskatot pieteikumu, attiecībā uz noteiktām Krievijas valstspiederīgo kategorijām pieprasa papildu dokumentus, lai nodrošinātu augstu pārbaudes līmeni, it īpaši attiecībā uz iespējamiem draudiem sabiedriskajai kārtībai, sabiedriskajai politikai un starptautiskajām attiecībām.
14. Ja ir pamatotas šaubas par pieteikuma iesniedzēja iesniegto apliecinājošo dokumentu autentiskumu vai to satura ticamību, vai pieteikuma iesniedzēja izteikto apgalvojumu ticamību, it īpaši attiecībā uz viņa ceļojuma nolūku, šāds pieteikums ir jāatsaka saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta b) apakšpunktu un jāreģistrē VIS saskaņā ar VIS regulas⁴ 12. pantu, nodrošinot, ka šis ieraksts visiem konsulātiem ir paliekoši redzams, kas ir standarta prakse attiecībā uz visiem vīzu atteikumiem.
15. Turklāt, ja pieteikums tiek noraidīts, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jo ir pamatotas šaubas par ceļojuma nolūku un pieteikuma iesniedzēja iesniegtajiem apliecinājošajiem dokumentiem vai izteiktajiem apgalvojumiem (piemēram, apgalvojot, ka esot students vai dodoties uz bērēm, kaut gan faktiski ceļojuma nolūks ir tūrisms), un ja dalībvalstu tiesību akti to atļauj, Komisija iesaka saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1987/2006⁵ 24. pantu izdot ieceļošanas aizliegumu un ievadīt brīdinājumu Šengenas Informācijas sistēmā (SIS) nolūkā liegt ieceļošanu un uzturēšanos.

d. Iepriekšēja apspriešanās saskaņā ar Vīzu kodeksa 22. pantu

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1133 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko attiecībā uz nosacījumu izveidi piekļuvei citām ES informācijas sistēmām vīzu informācijas sistēmas VIS vajadzībām groza Regulas (ES) Nr. 603/2013, (ES) 2016/794, (ES) 2018/1862, (ES) 2019/816 un (ES) 2019/818 (OV L 248, 13.7.2021., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1987/2006 (2006. gada 20. decembris) par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (SIS II) izveidi, darbību un izmantošanu (OV L 381, 28.12.2006., 4. lpp.).

16. Saistībā ar draudiem sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai starptautiskajām attiecībām dalībvalstis varētu prasīt, lai ar tām apspriežas par vīzu izsniegšanu Krievijas valstspiederīgajiem vai noteiktām to kategorijām, un atsevišķos gadījumos iebilst pret visā Šengenas zonā derīgas vīzas izsniegšanu. Šajā gadījumā saskaņā ar Vīzu kodeksa 25. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, ja dalībvalsts, kurā pieteikums iesniegts, tomēr tik un tā nolemj izsniegt vīzu, tai jābūt vīzai ar ierobežotu teritoriālo derīgumu (derīga izsniedzējas dalībvalsts teritorijā vai izņēmuma kārtā vairāku dalībvalstu teritorijā, ja tās tam piekrīt).
17. Dalībvalstij, kas prasa, lai ar to apspriežas, par to attiecīgi jāpaziņo Komisijai saskaņā ar Vīzu kodeksa 22. panta 3. punktu.

c) Krievijas Federācijas pilsonu vai Krievijā iesniegto vīzas pieteikumu novērtēšana

Ir svarīgi atgādināt, ka pamatnostādnēs C(2022) 3084, kas pieņemtas 2022. gada 5. maijā, jau ir iekļauti šādi elementi.

18. Ņemot vērā pašreizējo ekonomisko un politisko situāciju Krievijā, dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība novērtējumam par to, vai pieteikuma iesniedzējs apdraud dalībvalstu drošību, un jānosaka, vai ieceļošanas nosacījumi ir izpildīti saskaņā ar Vīzu kodeksa 21. pantu un Vīzu kodeksa I rokasgrāmatas II daļas 6. nodaļā ietvertajiem norādījumiem. Jo īpaši būtu jāņem vērā turpmāk minētie elementi.
- i. **Ceļojuma medicīniskā apdrošināšana.** Konsulāts ir atbildīgs par to, lai noteiktu, vai pieteikuma iesniedzēja uzrādītā apdrošināšana ir pietiekama saskaņā ar Vīzu kodeksa 15. pantu. Jāpievērš uzmanība 15. panta 5. punkta noteikumiem, kuros noteikts, ka konsulāti pārlicinās, vai pret konkrētu apdrošināšanas sabiedrību celtajās prasībās minētās summas varētu piedzīt kādā no dalībvalstīm. Attiecībā uz Krievijas apdrošinātāju izdotajām polisēm šādu apdrošināšanu varētu uzskatīt par nepietiekamu pašlaik spēkā esošo ES ierobežojošo pasākumu dēļ. Šādos gadījumos dalībvalstis var pieprasīt pieteikuma iesniedzējiem uzrādīt ceļojuma medicīniskās apdrošināšanas polises, ko izdevuši apdrošinātāji ārpus Krievijas Federācijas.
 - ii. **Pārlicināšanās par to, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst ieceļošanas nosacījumiem un vai ir sagaidāms, ka tas ieceļošanas nosacījumiem atbildīs visu paredzēto vīzas derīguma termiņa laiku:** ekonomikas nestabilitāte, ierobežojošie pasākumi un politiskās norises Krievijā var palielināt iespējamību, ka pieteikuma iesniedzēji laika gaitā vairs neatbildīs ieceļošanas nosacījumiem. Šādos gadījumos būtu jāapsver iespēja izsniegt vīzas ar īsāku derīguma termiņu un/vai vienreizējas ieceļošanas vīzas vairākkārtējas ieceļošanas vīzu vietā. Jāpievērš uzmanība Vīzu kodeksa 24. panta 2.a punktam, kurā ir paredzēts, ka izsniegtās vīzas derīguma termiņu atsevišķos gadījumos var saīsināt, ja ir pamatotas šaubas par to, vai ieceļošanas nosacījumi tiks ievēroti visā uzturēšanās periodā. Apstākļu pasliktināšanās dēļ dalībvalstīm būtu jāatturas izsniegt vairākkārtējas ieceļošanas vīzas ar ilgu derīguma termiņu, jo nav skaidrs, vai Krievijas pilsoņi arī turpmāk izpildīs ieceļošanas nosacījumus, it īpaši tad, ja norādītais ceļojuma nolūks ir tūrisms.
 - iii. **Novērtējums attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja nodomu atstāt dalībvalstu teritoriju, pirms būs beidzies pieteiktās vīzas derīguma termiņš, kā noteikts Vīzu kodeksa 21. panta 1. punktā, neskarot iespēju izsniegt vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu humānu apsvērumu dēļ:** pašreizējā situācija Krievijā var palielināt iespējamību, ka pieteikuma iesniedzēji plāno pārsniegt atļauto uzturēšanās termiņu Eiropas Savienībā. Ja rodas šaubas par nodomu atstāt dalībvalstu teritoriju, vīza būtu jāatsaka, ja vien attiecīgā

dalībvalsts neuzskata par nepieciešamu izsniegt vīzu (piemēram, humānu apsvērumu dēļ, disidentiem, žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem vai citām neaizsargātām kategorijām). Šādā gadījumā vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu ir jāizsniedz saskaņā ar Vīzu kodeksa 25. pantu.

- iv. **Novērtējums attiecībā uz to, vai pieteikuma iesniedzējam ir pietiekami iztikas līdzekļi:** paredzams, ka pieteikuma iesniedzēji, kas dzīvo Krievijā, ceļojot ES, vairs nevarēs izmantot starptautiskās kredītkartes vai maksājumu kartes. Tas liek apšaubīt to spēju iegūt pietiekamus iztikas līdzekļus, vēl jo vairāk, ja aktīvi tiek turēti kontos bankās vai citās vienībās, uz kurām attiecas ES ierobežojošie pasākumi.
- v. **Izvērtējot vīzas pieteikumu,** konsulātiem būtu jāņem vērā, vai pieteikuma iesniedzēji ir saistīti ar personām vai vienībām, uz kurām attiecas ES ierobežojošie pasākumi attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība. Ja tas tā ir, vajadzētu izvērtēt, vai vīzu atteikt, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu. Šaubu gadījumā ES noteikto sankciju karte⁶ ir rīks, kas var sniegt norādes par to personu un vienību pilnīgu iekļaušanu sarakstā, uz kurām attiecas ES ierobežojošie pasākumi.

Papildus iepriekš minētajiem elementiem un ņemot vērā sarežģīto drošības vidi Krievijā, dalībvalstu konsulātiem, izskatot Krievijas valstspiederīgo iesniegtos pieteikumus, būtu jāņem vērā šādi elementi.

- 19. **Ir svarīgi, lai konsulāti rūpīgi pārbaudītu, vai pieteikuma iesniedzējus varētu uzskatīt par apdraudējumu jebkuras dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai starptautiskajām attiecībām.** Šādā gadījumā vīza būtu jāatsaka. Šengenas Informācijas sistēmā būtu jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzējs ir persona, par kuru izdots brīdinājums nolūkā liegt ieceļošanu. Ja iespējams un šaubu gadījumā, konsulātiem tiek ieteikts būt īpaši modriem, piemēram, papildus SIS veikt meklēšanu valsts un Interpola datubāzēs saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem. Turklāt konsulātiem būtu jāpatur prātā, ka vairākas dalībvalstis, izskatot visus Krievijas Federācijas pilsoņu iesniegtos pieteikumus, saskaņā ar Vīzu kodeksa 22. pantu pieprasa apspriešanos ar savām centrālajām iestādēm.
- 20. Konsulātiem, izskatot Šengenas vīzas pieteikumu, būtu jāpievērš **īpaša uzmanība attiecībā uz noteiktām pieteikuma iesniedzēju kategorijām no Krievijas**, kā minēts 18. punkta v) apakšpunktā un 21. punktā, attiecībā uz kurām tiek uzskatīts, ka potenciālā riska varbūtība ir augsta, un lēmums jāpieņem, pamatojoties uz individuālu novērtējumu.
- 21. Dalībvalstis jo īpaši varētu ņemt vērā, ka attiecībā uz noteiktām pieteikuma iesniedzēju kategorijām no Krievijas ir ļoti iespējams, ka viņi **varētu apdraudēt jebkuras dalībvalsts starptautiskās attiecības**. Dalībvalstīm būtu jāpārbauda, vai vīzas pieteikumu iesniedzēji no Krievijas, kuru deklarētais ceļojuma nolūks ir tūrisms, varētu būt saistīti ar režīmu vai citādi atbalstīt to un tādējādi radīt paaugstinātu risku, kas saistīts ar kara propagandas popularizēšanu un/vai lobēšanu Krievijas valdības interesēs.
- 22. Dalībvalstis varētu pieņemt plašu pieeju, lai noteiktu faktorus, kuru dēļ personu varētu identificēt kā **potenciālu apdraudējumu**: praksē tas varētu nozīmēt, ka, pamatojoties uz individuālās situācijas novērtējumu pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā, iespējama apdraudējuma dēļ vīzas izsniegšanu varētu atteikt.

⁶ <https://www.sanctionsmap.eu; https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=lv>

23. Attiecībā uz **Krievijas valstspiederīgajiem, kas ceļo tūrisma nolūkā**, ļoti stingra pieeja ir pamatota, jo ir grūtāk novērtēt ceļojuma pamatojumu salīdzinājumā ar citiem nolūkiem (komandējums, ģimenes apmeklējumi vai ārsta apmeklējums). Turklāt attiecīgajai personai var nebūt saiknes ar personu, kas atrodas dalībvalstu teritorijā (atšķirībā no situācijas, piemēram, ģimenes apmeklējuma, komandējuma vai ārsta apmeklējuma gadījumā).
24. Dalībvalstis tiek mudinātas **intensīvāk apmainīties ar informāciju** saistībā ar vietējo Šengenas sadarbību, lai pēc iespējas un saskaņā ar Vīzu kodeksa 48. panta 1. punktu nodrošinātu saskaņotu pieeju Krievijā iesniegto vīzas pieteikumu izskatīšanai.
25. Jāatgādina, ka Vīzu kodeksā ir ietverti atkāpes noteikumi, kas pieļauj **vīzu izsniegšanu humānu apsvērumu, ar valsts interesēm saistītu iemeslu vai starptautisku saistību dēļ**. Iekasējamo vīzas nodevu var atcelt vai samazināt saskaņā ar Vīzu kodeksa 16. panta 6. punktu, ja tas palīdz veicināt kultūras vai sporta intereses, intereses ārpolitikas un attīstības politikas jomā, kā arī citās svarīgu sabiedrības interešu jomās vai starptautisku saistību dēļ. Šādus noteikumus varētu izmantot, lai **atvieglotu žurnālistu, disidentu, skolēnu, studentu un pētnieku ceļošanu**, jo šīm ceļotāju kategorijām tagad būs jāmaksā vīzas nodeva 80 EUR, nevis 35 EUR apmērā, ja vien nodeva netiek atcelta vai samazināta saskaņā ar Vīzu kodeksa 16. panta 2., 4. vai 5. punktu. Vīzu kodeksa 19. panta 4. punkts ļauj pieteikumus, kas neatbilst prasībām, uzskatīt par pieņemamiem, un 25. panta 1. punkts ļauj izsniegt vīzas ar ierobežotu teritoriālo derīgumu, neraugoties uz to, ka nav izpildīti ieeļošanas nosacījumi. Tas, piemēram, ir svarīgi, ja vīzu pieteikumus iesnieguši **disidenti, neatkarīgi žurnālisti, cilvēktiesību aizstāvji un tādu pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji un tuvi viņu ģimenes locekļi**, kurus nekontrolē Krievijas Federācijas valdība.
26. Turpina piemērot noteikumus, kas izklāstīti Direktīvā 2004/38/EK⁷ par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā⁸.

d) Krievijas Federācijas pilsoņu derīgo vīzu atkārtota novērtēšana

27. Tika pieņemti ierobežojoši pasākumi⁹ attiecībā uz aizliegumu Krievijas Federācijas pilsoņiem ieceļot dalībvalstu teritorijās vai šķērsot tās. Šajā sakarā *S/S* ir iekļauti brīdinājumi par šādiem pilsoņiem, uz kuriem attiecas ES ierobežojošie pasākumi un kuriem ir aizliegts ieceļot Šengenas zonā vai uzturēties tajā. Saskaņā ar Vīzu kodeksa 34. panta 2. punktu un 21. panta 3. punkta c) apakšpunktu dalībvalstīm būtu **jāatceļ vīzas**, kas šādiem pilsoņiem izsniegtas pirms ceļošanas aizlieguma stāšanās spēkā un kas joprojām ir derīgas, jo vairs nav izpildīti to izsniegšanas nosacījumi. Informācija par atcelto vīzu jāievada VIS saskaņā ar VIS regulas 13. pantu. Saskaņā ar Vīzu kodeksa 34. panta 6. punktu vīzas turētājs būtu jāinformē par vīzas atcelšanu.
28. Dalībvalstīm vajadzētu arī pieņemt stingru pieeju attiecībā uz to, kā atkārtoti novērtēt vīzas, kas jau izsniegtas Krievijas Federācijas pilsoņiem, un šai pieejai vajadzētu būt balstītai uz līdzīgiem

⁷ Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

⁸ Jo īpaši vīzas atteikums personai, kurai ir tiesības brīvi pārvietoties, ir uzskatāms par brīvas pārvietošanās ierobežojumu. Tādēļ tam ir jāatbilst Direktīvas 2004/38/EK VI nodaļas prasībām, it īpaši šajā nodaļā noteiktajām procesuālajām garantijām.

⁹ Lūdzam skatīt jo īpaši: Padomes Lēmums 2014/145/KĀDP (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 78, 17.3.2014., 16. lpp.), un Padomes Regula (ES) Nr. 269/2014 (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 78, 17.3.2014., 6. lpp.).

principiem, ko piemēro, novērtējot jaunus vīzu pieteikumus, kurus iesnieguši Krievijas Federācijas pilsoņi: attiecībā uz Krievijas valstspiederīgajiem veiktas stingrākas pārbaudes, pamatojoties uz **individuālās situācijas atkārtotu novērtēšanu pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā, varētu novest pie tā, ka šī persona tiek identificēta kā potenciāls apdraudējums**. Ja kļūst skaidrs, ka vīzas izsniegšanas nosacījumi vairs netiek izpildīti, dalībvalstīm saskaņā ar Vīzu kodeksa 34. panta 2. punktu un 21. panta 1. punktu būtu jāatceļ vīzas, kas izsniegtas šādiem pilsoņiem un kas joprojām ir derīgas. Saskaņā ar VIS regulas 13. pantu informācija par atcelto vīzu jāievada Vīzu informācijas sistēmā (VIS). Saskaņā ar Vīzu kodeksa 34. panta 6. punktu vīzas turētājs būtu jāinformē par vīzas atcelšanu. Vīzu parasti atceļ tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas to izsniegušas. Vīzu var atcelt arī citas dalībvalsts kompetentās iestādes; šādā gadījumā par atcelšanu informē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas izsniegušas vīzu. Piemēram, vīza būtu jāatceļ pie robežas, ja par vīzas turētāju kopš vīzas izsniegšanas ir izdots brīdinājums *SIS*. Personām, kuru vīza ir atcelta, ir tiesības pārsūdzēt šādu lēmumu.

29. Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Vīzu kodeksa 30. pantu **vīzas esamība pati par sevi nedod automātiskas tiesības ieceļot Šengenas zonā**. Tāpēc derīgas vīzas uzrādīšana, kas jau ir izsniegta Krievijas Federācijas pilsonim, neietekmē dalībvalstu pienākumu veikt visaptverošas robežpārbaudes, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti Šengenas Robežu kodeksa 6. pantā paredzētie ieceļošanas nosacījumi, un nodrošinātu, ka ieceļošana tiek atteikta, ja šādi nosacījumi nav izpildīti.

e) Spēkā esošie divpusējie nolīgumi par vīzu režīma atcelšanu ar Krievijas Federāciju

30. Vīzu regulā¹⁰ ir noteikts kopējs to trešo valstu saraksts, kuru pilsoņiem, šķērsojot ES ārējās robežas, ir jābūt vīzai, kā arī to valstu saraksts, uz kuru pilsoņiem minētā prasība neattiecas. Šie saraksti ir iekļauti Vīzu regulas pielikumos.
31. Turklāt Vīzu regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka “dalībvalsts var paredzēt izņēmumus no [...] vīzas prasības [...] attiecībā uz: a) diplomātisko pasu, dienesta/oficiālo pasu vai īpašo pasu turētājiem.” Saskaņā ar 12. pantu dalībvalstīm jāpaziņo pasākumi, ko tās veic atbilstoši Vīzu regulas 6. pantam, un Komisija publicē paziņotos pasākumus.
32. Lai Padomes Lēmums par nolīguma piemērošanas pilnīgu apturēšanu būtu efektīvs, dalībvalstīm tiek prasīts apturēt arī tādu divpusējo vīzu režīma atcelšanas nolīgumu ar Krievijas Federāciju piemērošanu, kuri paredz bezvīzu ceļošanu Krievijas Federācijas dienesta un īpašo pasu turētājiem, un par šādām apturēšanām paziņot Komisijai.
33. Dalībvalstis nodrošina ES ierobežojošo pasākumu piemērošanu un efektivitāti pat tad, ja ir spēkā divpusēji nolīgumi par vīzu režīma atcelšanu ar Krievijas Federāciju.

f) Īstenošana un sabiedrības informēšana

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (OV L 303, 28.11.2018., 39. lpp.).

34. Šīs darbības pamatnostādnes ir paredzētas, lai palīdzētu dalībvalstīm izskatīt visus pieteikumus, ko iesnieguši Krievijas Federācijas pilsoņi, neatkarīgi no viņu dzīvesvietas.
35. Dalībvalstu centrālo iestāžu pienākums ir nosūtīt šīs pamatnostādnes visām to konsulārajām pārstāvniecībām visā pasaulē.
36. Dalībvalstis joprojām ir atbildīgas par plašas sabiedrības informēšanu par nolīguma pilnīgu apturēšanu (Vīzu kodeksa 47. panta 1. punkts).

g) Turpmāki pasākumi saistībā ar vietējo Šengenas sadarbību

37. Saskaņā ar Vīzu kodeksa 48. panta 1. punktu vietējās Šengenas sadarbības ietvaros ES delegācija koordinēs un organizēs regulāru apmaiņu ar informāciju par šo pamatnostādņu īstenošanu un uzraudzīs, vai tiek pareizi piemērotas izmaiņas, kas izriet no nolīguma par vīzu atvieglinātu izsniegšanu pilnīgas apturēšanas. Saskaņā ar Vīzu kodeksa 48. panta 5. punktu ziņojumi par sanāksmēm, kurās tiek apspriesta šo pamatnostādņu īstenošana, būtu jādara zināmi dalībvalstu centrālajām vīzu iestādēm un Komisijai.

